

Bibliometriskt underlag till panel 1

Principer för datafångst

Panel 1 ska få tillgång till en bibliometrisk analys av respektive region enligt vad som framgår i den, av nationella styrgruppen för ALF, beslutade utvärderingsmodellen under avsnittet *Den vetenskapliga produktionens övergripande kvalitet och omfattning*. Nedan beskrivs principerna för hur de publikationer som ska utgöra underlag för denna analys ska identifieras. I utvärderingsmodellen anges även att samma bibliometriska analys ska göras årligen för att regionerna ska kunna följa sin utveckling, men det är bara vart fjärde år i samband med utvärderingen som det ligger till grund för resursfördelningen i samband med panelens granskning.

I. Datakälla

Underlaget tas fram av Vetenskapsrådet baserat på rådets publikationsdatabas som i sin tur är baserad på material som finns i Web of Science. Vetenskapsrådet köper in följande delar av Web of Science: *Science Citation Index Expanded*, *Social Science Citation Index* and *Arts and Humanities Citation Index*. Vetenskapsrådet vidareutvecklar kontinuerligt vissa delar av denna databas. Några punkter som är viktiga i samband med utvärderingen av den kliniska forskningen är:

- A. Organisationstillhörigheten i författaradresserna standardiseras så att bland annat svenska akademiska och vårdrelaterade organisationer kan identifieras.
- B. Ämnesklassningen utgår från de 250 ämnen som definieras i Web of Science (där kallade *Web of Science Categories*).¹ Dessa ämnesetiketter sätts på i princip på alla tidskrifter, en tidskrift kan tilldelas från ett till sex ämnen. Alla artiklar i en tidskrift ärver normalt tidskriftens ämnesetikettering. Ett undantag är artiklar i tidskrifter som klassas till *Multidisciplinary Sciences*. Detta ”ämne” sätts på tidskrifter som publicerar artiklar inom ett stort spektrum av ämnen som (till exempel Nature, PLoS ONE, PNAS och Science). De enskilda artiklarna i dessa tidskrifter är sällan multidisciplinära. Vetenskapsrådet försöker klassa om artiklarna i dessa tidskrifter till andra ämnen. Detta görs på artikelnivå baserat på ämnesprofilen i respektive artikels referenslista och på ämnesinriktningen hos de artiklar som citerar dessa multidisciplinära artiklar.² Artiklar som inte har någon referenslista, eller en mycket kort sådan och blir lågt citerade, eller där de citerade publikationerna har en stor ämnesspridning, förblir klassade som multidisciplinära. Alla andra tilldelas från ett till sex nya ämnen beroende på hur enhetlig ämnesfördelningen är bland de citerade och citerande artiklarna.
- C. Vetenskapsrådet tar fram egen statistik för citeringsgenomslag där självciteringar tagits bort.

II. Urvalsprinciper

- 1) **Adressurval:** Författaradresser från universitet samt universitetssjukhus och övriga vårdenheter inom respektive sjukvårdsregion som universitetet/landstinget tillhör³ inkluderas men med de begränsningar som specificeras nedan. Adresser av typen ”County Council” (landsting/region) inkluderas, dock exkluderas adresser som inte är vårdrelaterade (till exempel Göteborgs botaniska trädgård som drivs av Västra Götalandsregionen).

¹ Thomson Reuters som äger databasen inför ibland nya ämnen och tar ibland (men mer sällan) bort ämnen. Omkring en gång på 2-3 år införs nya ämnen.

² Metodiken beskrivs i detalj i Vetenskapsrådets Lilla Rapportserie 4:2011, ”Subject classification of publications in the ISI database based on references and citations”

³ Underlaget för Uppsala-Örebro-regionen, som ligger till grund för beräkningar som avser Landstinget i Uppsala län och Örebro läns landsting, hanteras i särskild ordning.

- 2) **Författarfraktionering:** För artiklar med adresser som ska inkluderas, krediteras respektive organisation en andel av respektive artikel i proportion till andelen av författarna, datafångsten *författarfraktioneras* alltså.
- 3) **Ämnesurval:** Underlaget baseras på artiklar inom *Health Sciences*. Detta område definieras och identifieras i följande två kategorier:
 - a) Baserat på de ämnesetiketter som finns Vetenskapsrådets publikationsdatabas (jfr punkt I B ovan) klassas för närvarande ca 63 av 250 ämnen som *Health Sciences*.⁴ Om en artikel har en ämnesetikett inom *Health Sciences* ses hela artikeln som *Health Sciences* oavsett antalet etiketter inom andra områden (dvs ingen ämnesfraktionering görs).
 - b) När vårdorganisationer (universitetssjukhus eller andra vårdorganisationer) publicerar inom andra ämnen enligt Web of Science klassningen – som alltså inte ingår i punkt a) ovan – definieras dessa artiklar som *Health Sciences i andra tidskrifter* och inkluderas i fångsten som en separat kategori. Dessa publikationer återfinns till stor del inom biomedicinska ämnen (och mer sällsynt inom naturvetenskapliga, tekniska eller samhällsvetenskapliga ämnen). Även universitetsadresser som finns bland dessa artiklar inkluderas i datafångsten. Även dessa artiklar inkluderas i sin helhet och ingen ämnesfraktionering används.
 - c) Fångsten i punkt a) och punkt b) redovisas separat från varandra i statistik och bibliometrisk analys.
- 4) **Publikationstyper:** bland de publikationstyper som definieras i Web of Science inkluderas typerna *article* och *review*.
- 5) **Tidsperiod:** Datafångsten baseras på publikationer från en fyraårsperiod. Till exempel, för statistik som tas fram 2017 används publikationer från 2012-2015.
- 6) **Artikelurval för peer-review** (enligt utvärderingsmodellens avsnitt *Vetenskaplig profil avseende klinisk relevans, bredd och kvalitet*): Urvalet måste komma från samma tidsperiod som nämns i punkt 5) men måste inte återfinnas i det material som datafångsten identifierar från Web of Science, regionerna väljer alltså fritt vilka artiklar som ska väljas (detta är ett kompletterande beslut av styrgruppen som ändrar vad som tidigare beskrivits i den av styrgruppen beslutade utvärderingsmodellen).

III. Utveckling

Klassificeringen av bl a Health science i Web of Science har en utbredd användning i världen men det har precis som alla klassificeringsmetoder begränsningar. Vetenskapsrådet håller sig därför informerad om alternativa metoder för att möjliggöra utveckling av klassificering av klinisk forskning. Ett exempel är den metodutveckling som sker på Karolinska institutet för att klassificera artiklar baserat på sjukdomar/diagnoser. Målet är att ge en så fullständig bild som möjligt av respektive enhets vetenskapliga produktion. Vetenskapsrådet för fortlöpande dialog med den nationella styrgruppen för ALF kring dessa frågor.

⁴ Om ämnesklassningen i Web of Science ändras (jfr fotnot 1) behöver även definitionen av *Health Sciences* ses över.